

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня
бакалавра зі спеціальності 242 «Туризм» за
освітньою програмою «Туризм»
на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ ПОСЛУГ У**
СФЕРІ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ
МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР МОНАСТІК).»

Виконавець:

Студентка Чмір Валерія Андріївна

/підпис/

Науковий керівник: кандидат

економічних наук, професор

Герасименко Віктор Григорович _____

/підпис/

ОДЕСА – 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Світові зміни, які спостерігаються у економіці за останні роки, її реструктуризація зумовлюють нову роль туристичного бізнесу, яка полягає у важливому впливі на економічні та соціальні процеси. Аналізуючи стан вітчизняного ринку туристичних послуг, необхідно зазначити, що на сьогодні Україна займає одне з останніх місць у переліку європейських країн за рівнем розвитку.

Туристичний бізнес в Україні, незважаючи на кризові явища в економіці, залишається сьогодні привабливим для інвесторів. Така ситуація склалася через зростаючий попит на послуги туристичної сфери й одночасний дефіцит пропозиції в цій же сфері. Однак жодні глобальні виклики не повинні ослаблювати ринок туристичних послуг.

Одним з найбільш перспективних видів туризму є лікувально-оздоровчий туризм.

Здоров'я - це необхідна умова для активної та нормальної життєдіяльності людини. Однак прискорення науково-технічного прогресу та пов'язані з ним процеси урбанізації, індустріалізації, автоматизації виробництва спричиняють не лише позитивні, а й негативні наслідки для здоров'я та життя.

Нині поступово зростає число факторів, що негативно позначаються на здоров'ї людини. Несприятливі екологічні умови, зниження рівня рухової активності, постійні стреси, зростання числа хронічних захворювань - саме в такій ситуації виявилось сучасне суспільство.

Мета роботи – оцінка стану та перспектив розвитку надання послуг у сфері лікувально-оздоровчого туризму в Одеській області.

Об'єкт дослідження – процес розвитку надання послуг у сфері лікувально-оздоровчого туризму в Одеській області.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні, прикладні засади щодо організації та розвитку надання послуг у сфері лікувально-оздоровчого туризму.

В роботі відтворене послідовне вирішення наступних завдань:

- Проаналізувати сутність та особливі ознаки лікувально-оздоровчого туризму;
- Розглянути історію розвитку лікувально-оздоровчого туризму; □ Узагальнити сучасні тенденції розвитку ЛОТ в Україні та світі;
- Оцінити потенціалу Одеської області для надання послуг ЛОТ;
- Проаналізувати ринок ЛОТ в Одеській області;
- Проаналізувати роботу підприємства «Монастік»- організатора лікувально-оздоровчих турів;
- Проаналізувати проблеми в організації надання лікувально-оздоровчих послуг;
- Запропонувати впровадження нових технологій обслуговування споживачів;
- Запропонувати шляхи просування послуг ЛОТ місцевих суб'єктів господарювання.

Теоретико-методологічною основою та інформаційною базою дослідження виступили праці вітчизняних і зарубіжних вчених і фахівців в галузі управління туризмом, загальнодержавні і регіональні програми розвитку лікувально-оздоровчого туризму, нормативно-правові акти, методичні посібники, матеріали періодичної преси і наукових конференцій, статистика розвитку туризму в Україні.

Методи дослідження. У роботі використані наступні методи: абстрактно-логічний (при вивченні останніх наукових публікацій і досягнень практики по темі; при оцінці власних результатів на фоні вже відомих знань;

при виділенні невирішених завдань; при розробці конкретних цілей дослідження) та системного аналізу, графічний (побудова графіків, діаграм) та статистичний (при встановленні факторів впливу на результуючий показник), економіко-математичний та анкетний метод.

Структура та обсяг роботи. Робота викладена на 75 сторінках комп'ютерного тексту, складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Робота містить 5 таблиць, 33 рисунки і список використаних джерел із 44 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Лікувально-оздоровчий туризм як дієвий чинник здорового способу життя нації»* розглянуто сутність та особливі ознаки лікувально-оздоровчого туризму, історію розвитку ЛОТ, сучасні тенденції розвитку ЛОТ в Україні та світі.

У другому розділі *«Аналіз сучасного стану організації надання послуг у сфері лот»* проаналізовано потенціал Одеської області для надання послуг ЛОТ, ринок ЛОТ в Одеській області, роботу підприємства «Монастік»-організатора лікувально-оздоровчих турів.

У третьому розділі *«Напрями інноваційного розвитку лот»* запропоновано впровадження нових технологій обслуговування споживачів, досліджено маркетинг та просування послуг ЛОТ місцевих суб'єктів господарювання і виявлення проблем в організації надання лікувальнооздоровчих послуг.

ВИСНОВКИ

З'ясовано сутнісні характеристики лікувально-оздоровчого туризму та його місце в структурі туристичної діяльності. Наведена типологія лікувальнооздоровчого туризму. Цей вид туризму має безліч тлумачень серед зарубіжних і вітчизняних вчених, але вітчизняні науковці трактують лікувальнооздоровчого туризму з точки зору сформованої санаторно-курортної системи, натомість західна наукова література використовує такі поняття як «medicaltourism», «healthtourism», «wellness&spatourism». Визначено чинники розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Виявлено, що на даний час немає одностайної думки серед науковців щодо класифікації чинників, які впливають на розвиток лікувально-оздоровчого туризму. Тому,

запропоновано такі групи: природно-ресурсні, економічні, інфраструктурні, етно-соціальні, туристичного попиту, історичні, адміністративноуправлінські, інформаційні, кадрового забезпечення, інновацій та ініціатив бізнесу.

Встановлено, що розвиток ЛОТ розпочався ще в стародавні часи, коли мандрівники з усього світу вирушали у далекі краї у пошуках якісної медицини. Можна сміливо сказати, що концепція лікувально-оздоровчого туризму давня, як сама медицина.

Проаналізувавши географію лікувально-оздоровчого туризму у світі можемо стверджувати що вона досить об'ємна. Кожен напрямок має свої відмінні смаки щодо оздоровлення, пов'язані з місцевістю культура, природні ресурси, їжа тощо. Проаналізувавши статистичні дані лікувально-оздоровчого туризму можемо бачити, що відбувається активний розвиток ЛОТ у світі.

З'ясовано, що Одеська область знаходиться серед регіонів-лідерів України за рекреаційним потенціалом. Особливості її території (приморське розташування, потужний рекреаційний потенціал, широкий «вихід» до моря,

позиціювання на європейських і світових водних шляхах) створюють вагомі переваги для розвитку туризму в регіоні. Поєднання наявних чинників створює умови, надзвичайно сприятливі для організації та розвитку в Одеській області лікувально-оздоровчого туризму. Одещина багата мінеральними водами, грязями та ропою, завдяки чому виникла сучасна санаторно-курортна база, де є осередки діагностичного, лікувального, реабілітаційного та профілактичного туризму.

Проаналізувавши ринок ЛОТ в Одеській області з'ясовано, що більшість санаторіїв та курортів працюють завдяки близькому розташуванню до лиманів або ж до Чорного моря. Найвідомішим та еталонним вважається курорт Куяльник, який став мати загальнодержавне значення. Санаторно-курортна база Одещини є дещо застарілою, адже більшість санаторіїв є давно збудованими.

Здійснивши оцінку діяльності медичного центру MONASTIC, можемо стверджувати що це сучасний лікувально-оздоровчий заклад, який надає широкий спектр лікувально-оздоровчих послуг у місті Одеса. Якість лікувально-оздоровчих послуг в медичному центрі MONASTIC оцінено респондентами як добре.

Встановлено що, на розвиток лікувально-оздоровчого туризму України впливає низка чинників: природні ресурси; матеріально-технічна база; кадрові ресурси (кількість, кваліфікація, вартість робочої сили); інформація; грошові ресурси (який може бути використаний у бізнесі); умови попиту, споріднені та підтримуючі галузі, умови конкуренції та стратегії фірм туристичної індустрії та інші чинники - соціально-культурні, демографічні, економічні, історичні, екологічні, адміністративно-управлінські, інновацій та ініціатив бізнесу. Проблемами у діяльності медичного центру MONASTIC є відсутність кваліфікованих кадрів, відсутність застосування інноваційного обладнання.

Запропоновано для підвищення конкурентоздатності медичного центру MONASTIC та покращення якості наданих послуг пропонуємо впровадити наступні світові тренди лікувально-оздоровчих послуг, а саме: процедура Слім Ритуалу; пелоїдотерапія; СПА-процедури на основі нанотехнологій (масаж, маски); процедуру Доріжки Кнейпа; процедури СПА–капсули.

Обґрунтовано, що основними рекламними заходами стимулювання продажів та просування послуг ЛОТ місцевих суб'єктів господарювання будуть: Співпраця / залучення відомих особистостей, блогерів; зовнішня та контекстна реклама.

АНОТАЦІЯ

*«Удосконалення організації надання послуг у сфері
лікувально-оздоровчого туризму (на
прикладі медичного центру «Монастік»)»*

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм» за освітньою програмою «Економіка та організація туристичної діяльності»

Одеський національний економічний університет – Одеса, 2024р.

У роботі з'ясовано сутнісні характеристики лікувально-оздоровчого туризму та його місце в структурі туристичної діяльності. Встановлено, що розвиток ЛОТ розпочався ще в стародавні часи, коли мандрівники з усього світу вирушали у далекі краї у пошуках якісної медицини. Здійснено аналіз географії лікувально-оздоровчого туризму у світі, на основі якого стверджують, що вона досить об'ємна. З'ясовано, що Одеська область знаходиться серед регіонів-лідерів України за рекреаційним потенціалом. Здійснено оцінку діяльності медичного центру MONASTIC.

Встановлено у дослідженні, що на розвиток лікувально-оздоровчого туризму України впливає низка чинників: природні ресурси; матеріально-технічна база; кадрові ресурси; інформація; грошові ресурси; умови попиту, споріднені та підтримуючі галузі, умови конкуренції та стратегії фірм туристичної індустрії та інші чинники - соціально-культурні, демографічні, економічні, історичні, екологічні, адміністративно-управлінські, інновацій та ініціатив бізнесу.

Ключові слова: лікувально-оздоровчий туризм, туристична діяльність, рекреаційний потенціал, медичний центр MONASTIC, географія лікувально-оздоровчого туризму.

ANNOTATION

"Improving the organization of providing services in the field of medical and health tourism (on the example of the Monastic medical center)"

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty
242

"Tourism" under the educational program "Economics and Organization of Tourism Activities"

Odesa National University of Economics - Odesa, 2024.

The work elucidates the essential characteristics of health tourism and its place in the structure of tourist activity. It is established that the development of LOT began in ancient times, when travelers from all over the world went to distant lands in search of quality medicine. An analysis of the geography of health tourism in the world was carried out, on the basis of which it is claimed that it is quite voluminous. It was found that Odesa region is among the leading regions of Ukraine in terms of recreational potential. The activity of the MONASTIC medical center was evaluated

The study established that a number of factors influence the development of health tourism in Ukraine: natural resources; material-technical base; personnel resources; information; monetary resources; demand conditions, related and supporting industries, competition conditions and strategies of tourism industry firms and other factors - sociocultural, demographic, economic, historical, environmental, administrative-management, innovation and business initiatives.

Keywords: medical and health tourism, tourist activity, recreational potential, MONASTIC medical center, geography of medical and health tourism.